

ХУЛОСАИ КОМИССИЯИ ТАШХИСИ АВВАЛИЯИ

Шӯрои диссертатсионии 6D.KOA-023 дар назди ДДҲБСТ барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PHD), доктор аз рӯи ихтисос доир ба ихтисоси 6D050600 – иқтисодиёт ва дарёфти дараҷаи илмии номзади илм аз рӯи ихтисоси 08.00.05 – иқтисодиёт ва идоракунии хоҷагии халқ; иқтисодиёт, ташкил ва идораи корхонаҳо, соҳаҳо, комплексҳо (иқтисодиёти минтақавӣ)

Комиссияи ташҳиси аввалия дар ҳайати:

1. Ғозибеков Садриддин Арслонбекович – д.и.и., профессор, 08.00.05,
2. Самадова Заррина Акрамҷоновна – н.и.и., дотсент, 08.00.05,
3. Хоҷаева Дилрабо Абдусаматовна – н.и.и., дотсент, 08.00.05

бо матни тадқиқоти диссертасионии унвонҷӯ Ашуров Умедҷон Зайнидинович дар мавзӯи «Рушди бахши ҷамъиятии иқтисодиёти минтақа: асосҳои илмӣ ва механизмҳои банизомдарорӣ (дар мисоли вилояти Суғди Ҷумҳурии Тоҷикистон)» шинос шуда ба чунин хулоса омад:

1. Мутобиқати диссертатсия ба ихтисосҳо ва самтҳои илм, ки аз рӯи онҳо диссертатсия ба ҳимоя пешниҳод шудааст.

Рисолаи диссертатсионии пешниҳодгардида ба ихтисос ва самти илм, аз рӯи кадоме ба Шӯрои диссертатсионӣ қабули рисолаи диссертатсионӣ иҷозат дода шудааст, мутобиқат мекунад.

2. Мубрам будани мавзӯи диссертатсия.

Яке аз самтҳои афзалиятноки стратегии сиёсати давлатӣ дар сатҳи минтақавӣ ин таъмини инкишофи ботавозуни иҷтимоӣ-иқтисодии онҳо ва нигоҳдории суръати устувори рушди иқтисодӣ дар ҳар як минтақаи алоҳида мебошад. Аммо татбиқи муносибатҳои бозорӣ дар минтақаҳо бо як қатор норасоӣҳо ҳамшафат аст. Аз ҷумла, ба мадди назар нагирифтани масъалаҳои иҷтимоӣ, сатҳи камбизоатӣ, бекорӣ ва масъалаҳои мубрами дигар, инчунин кӯшиши ҳамаҷониба гирифтани фоидаи зиёдтарин ба вазъияти иҷтимоӣ-иқтисодии дар маҷмӯъ кишвар ва азҷумла минтақаҳои алоҳида таъсири манфии ҷиддӣ мерасонад. Ҳамаи ин барои инкишоф додан ва ҳавасмандгардонии фаъолияти корхонаҳои сектори ҷамъиятӣ водор месозад, ки метавонанд то дараҷае норасоӣҳоро бартараф намоянд ва иҷроиши вазифаҳои давлатиро дар сатҳи минтақавӣ ҳаллу ҷасл намоянд.

Ин ҳолатро ба назар гирифта қайд кардан мумкин аст, ки мавзӯи интихобнамуда муҳимиятро дорост.

3. Дарачаи навгонии натиҷаҳои дар диссертатсия бадастомада ва нуқтаҳои илмие, ки барои ҳимоя пешниҳод мешаванд.

Натиҷаҳои асосии тадқиқоти илмӣ, ки навгонии илмии онро ифода мекунанд, дар чунин хислатҳо инъикос ёфтаанд:

Дар асоси омӯзиши тадқиқотҳои илмии олимони унвонҷӯ қайд мекунад, инкишофи корхонаҳои бахши ҷамъиятӣ ва таҳияи чораҳо оиди такмили фаъолияти онҳо дар ҷанбаи ба даст овардани суръати устувори рушди иқтисодӣ дар минтақаҳои кишвар аз асосҳои назариявӣ-методи ифода меёбад.

Дар навбати худ корхонаҳои бахши ҷамъияти вазифаи дар мувозина нигоҳ доштани муносибатҳои иқтисодиро дар ҳалли масъалаҳои иҷтимоӣ ва иқтисодӣ бар зима гирифта барои бартароф кардани ноқомии бозор саҳми беандоза дорад ба таври амали ва назариявӣ исбот карда шудааст.

Дар рисола омадааст, ки мавқеи корхонаҳои бахши ҷамъиятӣ дар инкишофи минтақа мавқеи аввалиндараҷа дошта барои пешрафти иқтисодии вилояти Суғд ва умуман Ҷумҳурии Тоҷикистон заминаи устувор мегузорад. Дар ин асно пеш аз ҳама таҳлили фаъолияти иқтисодии корхонаҳои бахши ҷамъиятӣ дар вилояти Суғди Ҷумҳурии Тоҷикистон ва мушкилот он, асосноккунии самтҳои таҷдиди механизмҳои ниҳодии инкишофи бахши ҷамъиятӣ дар иқтисодии минтақа инчунин таҳияи чораҳои мутобиқи такмили раванди ташкил ва идоракунии корхонаҳои бахши ҷамъиятӣ барои дурнамо мувофиқ карда мешавад.

Тадқиқот нишон додааст, ки дар шароити вилояти Суғд таҷдиди муносибатҳои бозорӣ дар минтақаҳо бо як қатор норасоӣҳо ҳамшафат аст. Аз ҷумла, ба мадди назар нагирифтани масъалаҳои иҷтимоӣ, сатҳи камбизоатӣ, бекорӣ ва масъалаҳои мубрами дигар, инчунин кӯшиши ҳамачониба гирифтани фоидаи зиёдтарин ба вазъияти иҷтимоӣ-иқтисодии дар маҷмӯъ кишвар ва азҷумла минтақаҳои алоҳида таъсири манфии ҷиддӣ мерасонад.

Бинобар ин таҷдиди фаъолияти корхонаҳои бахши ҷамъиятӣ ва мувофиқ намуди он ба муносибатҳои бозори ки барои аз байн бурдани монетаҳои иқтисодӣ иҷтимоӣ мусоидат менамояд самти асоси таҳқиқро боз мубрамтар мегардонад ба таври амиқ исбот карда шудааст.

Аз ҷониби муаллиф қолаби иқтисодӣ-математикӣ таҳия шудааст ва моҳияти он дар тадқиқи қардани истехсоли МУД-ро ба як нафар аҳоли вобаста аз вазъияти корхонаҳои бахши ҷамъиятӣ фаро мегирад. Дар асно аломати натиҷагирӣ ба тағйир ёфтани аломати омили корхонаҳои бахши ҷамъиятӣ дар маҷмӯи умумии корхонаҳо ва ҳаҷми инвеститсияҳо ба сармоёи асосӣ таҳрези гардидааст. Инчунин таҷдиди фаъолияти корхонаҳои бахши ҷамъиятӣ ки воқеияти объективӣ мебошад ва тавассути буҷет аз ҷониби давлат ё ҳуди корхонаҳо чун фаъолияти муваффақи иқтисодӣ иқдом карда мешавад ба таври таҳлили амиқи баён шудаанд

4. Асоснокӣ ва муътамад будани хулосаҳо ва тавсияҳо, ки дар диссертатсия зикр гардидаанд.

Натиҷаҳои тадқиқоти илмӣ дар ҷараёни коркарди нақшаҳои тараққиёти бахши аслии иқтисодӣ миллӣ ва минтақаҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон барои дурнамо, инчунин дар ҷараёни фаъолияти Корхонаи воҳиди давлатии хоҷагии манзилию коммуналӣ вилояти Суғд, Раёсати тандурустии вилояти Суғд, Корхонаи воҳиди давлатии Суғд – Фарматсия барои коркарди барномаҳои тараққиёти иқтисодии кишвар ва минтақаҳои он истифода шуданаш мумкин аст.

5. Ҳиссаи шахсии унвонҷӯ дар натиҷаҳо, ки дар рисолаи диссертатсионӣ оварда шудааст. Натиҷаҳои асосии тадқиқоти илмӣ дар конференсияҳои илмӣ-назариявӣ ва илмӣ-амалӣ, семинарҳои дар Донишгоҳи давлатии ҳуқуқ, бизнес ва сиёсати Тоҷикистон (2014-2019) ба тариқи маърузаҳои илмӣ баён шудаанд.

6. Аҳамияти илмӣ, амалӣ, иқтисодӣ ва иҷтимоии натиҷаҳои диссертатсия бо нишон додани тавсияҳо оид ба истифодаи онҳо.

Аҳамияти қори илмӣ дар он зоҳир мегардад, ки ҳолатҳо ва пешниҳодҳои амалии дар он ифода ёфта, имконият медиҳанд, ки фаъолияти пурсамари корхонаҳои бахши ҷамъияти дар муносибатҳои иқтисодӣ минтақавӣ барои самаранок ташкил ва идора қардани онҳо нисбати пешниҳоди хизматҳо ва неъматҳои мусоидат қарда шудааст. Хулосаҳои илмӣ муаллиф оид ба масъалаҳои аз нав таҷдиди намудани корхонаҳои бахши ҷамъияти барои ҳалли мушкилотҳои инкишофи илмӣ иқтисодии кишвар мусоидат мекунад. Натиҷаҳои тадқиқоти илмиро дар ҷараёни дарсдиҳии фанҳои “Назарияи иқтисодӣ”, “Макроиқтисод”, “Иқтисодиёти минтақавӣ” ва тадқиқотҳои минбаъдаи муаммоҳои фаъолияти корхонаҳои бахши ҷамъиятӣ истифода бурдан мумкин аст.

7. Чоп намудани таълифоти натиҷаҳои диссертатсия дар матбуоти илмӣ.

Аз рӯи натиҷаҳои тадқиқот 8 мақолаи илмӣ дар ҳаҷми 4,21 ҷ.ш.ҷ, аз он ҷумла 6 мақолаи илмӣ дар маҷаллаҳои аз тарафи ҚОА эътирофшуда, чоп карда шудаанд.

8. Ба талаботи ҚОА мутобиқ будани тартиб ва танзими диссертатсия.

Рисолаи диссертатсионӣ тибқи талаботи «Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ ва унвони илмӣ (дотсент, профессор), § 2. Меъёрҳои, ки ба онҳо бояд диссертатсияҳо барои дарёфти дараҷаҳои илмӣ ҷавобгӯ бошанд», ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26 ноябри соли 2016, №505 тасдиқ гардидааст, омода карда шудааст.

9. Мутобиқати автореферат ба мӯҳтавои диссертатсия.

Мӯҳтавои диссертатсия дар автореферат дарҷ гардидааст.

10. Дар асоси гуфтаҳои боло қайд кардан мумкин аст, ки:

1) рисолаи диссертатсионии омоданамудаи унвонҷӯ Ашуров Умедҷон Зайнидинович дар мавзӯи «Рушди бахши ҷамъиятии иқтисодии минтақа: асосҳои илмӣ ва механизмҳои банаҳомдарорӣ (дар мисоли вилояти Суғди Ҷумҳурии Тоҷикистон)» ба талаботи Шиносномаи ихтисоси 08.00.05 – иқтисодиёт ва идоракунии хоҷагии халқ: иқтисодиёт, ташкил ва идораи корхонаҳо, соҳаҳо, комплексҳо (иқтисодиёти минтақавӣ) мутобиқат мекунад ва ба Шӯрои диссертатсионии 6D.ҚОА-023 дар назди ДДҲБСТ барои қабул намудан барои ҳимоя тавсия дода мешавад.

2) Ба сифати муқарризи расмӣ тавсия дода мешаванд:

1. Мирсаидов Аброр Бобоевич, доктори илмҳои иқтисодӣ, профессор, муовини директори Институти иқтисодиёт ва демографияи Академияи илмҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон;
2. Содикова Гавҳар Ибрагимовна - номзади илмҳои иқтисодӣ, дотсенти кафедраи баҳисобгирии бухгалтерӣ ва аудити Донишкадаи иқтисод ва савдои Донишгоҳи давлатии тичорати Тоҷикистон.

3) Муассисаи тақриздиханда таъин карда шавад:

- Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Ҳусрав

4) Ба сифати мутахассисон оид ба тахассуси диссертатсияи баррасишаванда аъзоёни зерини Шӯрои диссертатсионӣ дониста шаванд:

1. Мадаминов А.А., д.и.и., профессор;
2. Бойматов А.А., д.и.и., профессор;
3. Исмоилов М.М., д.и.и., профессор;
4. Ғозибеков С.А., д.и.и., профессор;
5. Пулотова И.Р., д.и.и., профессор.

Раиси комиссияи ташхис,

д.и.и., профессор

Ғозибеков С.А.

Аъзоёни комиссия:

Н.и.и., дотсент

Самадова З.А.

Н.и.и., дотсент

Хочаева Д.А.

16.09.2019

Имзои аъзоёни комиссияи ташхисро тасдиқ менамоям.

Котиби Шӯрои диссертатсионии 6D.KOA-023

Самадова З.А.